

Yüksek Askerî Şûra'nın kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plan Komisyonları raporları (1/667)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1455/4992

13 . 5 . 1972

Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 10 . 5 . 1972 tarihinde kararlaştırılan «Yüksek Askerî Şûra'nın kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ferid Melen

Başbakan Y.

GENEL GEREKÇE

22 . 4 . 1925 gün ve 636 sayılı Şûrayı Askerinin Teşkilât ve Vezâifi Hakkında Kanun, 45 yılı aşan bir süre önce kabul edilmiş bulunmaktadır. Aradan geçen süre içinde çeşitli nedenlerle «Şûrayı Askerinin Teşkilât ve Vezâifi Hakkında Kanun» Yüksek Askerî Şûranın, kuruluş gayesine uygun olarak görev yapmasını tam anlamıyla karşılayacak bir kanun hüviyetinde bulunmamaktadır.

Şöyle ki :

1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Millî Savunma Başlıklı 110 ncu maddesinde; Silâhlı Kuvvetlerin savaşa hazırlanması konularında prensipler konmuştur. Bu madde hükmüne göre; Silâhlı Kuvvetlerin savaşa hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Bakanlar Kurulu sorumludur. Genelkurmay Başkanı Silâhlı Kuvvetlerin Komutanıdır. Görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Millî Savunma Bakanlığının görev ve yetkileri, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarıyla ilişkileri kanunla düzenlenir.

2. Anayasanın, yukarıda belirtilen 110 ncu maddesine istinaden; Genelkurmay Başkanının görev ve yetkileri 1324 sayılı Kanunla, Millî Savunma Bakanlığının görev ve yetkileri 1325 sayılı Kanunla düzenlenmiştir.

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 111 nci maddesi gereğince çıkarılmış bulunan 129 sayılı Millî Güvenlik Kurulu Kanunu ile Yüksek Askerî Şûraya ait görevlerden bir kısmı Anayasanın 111 nci maddesine istinaden Millî Güvenlik Kuruluna verilmiştir.

4. 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 38, 49 ve 59 ncu maddeleri ile albay ve general - amirallerin yükselmeleri ve general - amiral kadrolarının tespiti ve emeklilikleri konularında, Yüksek Askerî Şûraya görevler verilmiştir.

5. 357 sayılı Askerî Hâkimler ve Askerî Saverlar Kanununun 2 nci maddesinde; Askerî Hâkim ve Askerî Saver ihtiyacının sağlanacağı kaynaklar gösterildikten sonra; bu kaynaklardan hangisinden ve ne şekilde faydalanılacağı hususu Yüksek Askerî Şûranın mütalâası alınarak Millî Savunma Bakanlığınca tespit edileceği belirtilmiştir.

Yukarıda kısaca özetlenen Anayasa hükümleri ve ilgili kanunlarla getirilen hükümler; Yüksek Askerî Şûranın kuruluş ve görevlerinin yeni baştan gözden geçirilip düzenlenmesini gerektirdiği gibi, 636 sayılı Kanunun bu güne kadar yapılan uygulamasında tespit edilen eksikliklerinin giderilmesi için «Yüksek Askerî Şûranın Kuruluş ve görevleri» nin yeniden tedvini zorunlu görüldükçe bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Kanun tasarısının 1 nci maddesi 636 sayılı «Şûrayı Askerînin Teşkilât ve Vezâifi Hakkında Kanun» un 1 nci maddesinden aynen alınmış ancak dil değişikliği yapılmıştır.

2 nci Madde : Yüksek Askerî Şûra'nın Başkan ve üyelerini göstermektedir. Bu madde 636 sayılı Kanunun 3 nci maddesine benzer olarak hazırlanmıştır. Maddenin yürürlükteki kanundan farklılığı şunlardır.

a) Yürürlükteki kanunda, Yüksek Askerî Şûra üyeleri arasında, Millî Savunma Yüksek Kurulu genel sekreteri de bulunmaktadır. 129 sayılı Kanunla Millî Güvenlik Kurulu Kurulmuş olduğundan Millî Savunma Yüksek Kurulu yerine ikame olunan Millî Güvenlik Kurulunun genel sekreteri, Şûra üyesi olarak gösterilmiştir.

b) Donanma komutanı da Yüksek Askerî Şûra üyeleri arasında dahil edilmiştir.

c) Ayrıca kanunî üyeler dışında Şûra üyeliğine atanabileceklerin nitelikleri de gösterilmiştir.

Yüksek Askerî Şûranın Başkanlığını 636 sayılı Kanunda belirtildiği gibi Başbakan yapacaktır. Başbakanın bulunmadığı zamanlarda Şûra başkanlığı Genelkurmay Başkanı yapacaktır.

3 nci Madde : Yüksek Askerî Şûra'nın görevlerini göstermektedir. İstisari bir organ olan Şûranın görüşlerinin tespit edileceği konular ana hatları ile maddede sayılmış ayrıca, Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve Millî Savunma Bakanının lüzum gördükleri hallerde Silâhlı Kuvvetlerle ilgili diğer konular hakkında da görüş bildireceği belirtilmiştir.

Genel gerekçe kısmında açıklandığı üzere diğer kanunlarla Şûraya görev verildiği gözönünde bulundurularak bu konuda da maddeye açıklık getirilmiştir.

4 nci Maddede; Yüksek Şûranın her yılın Şubat ve Ağustos aylarında olağan olarak toplanacağı belirtilmiştir. Yürürlükteki kanunda Şûranın her yıl Şubat ayının başında veya lüzum gösterilecek zamanlarda toplanacağı gösterilmiştir. Ağustos ayında Yüksek Askerî Şûra yükselme konularını incelemek için toplanmaktadır. 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu da bunu amirdir. Bu itibarla Yüksek Askerî Şûranın Ağustos ayında olağan olarak toplanacağını belirtmesi gerekli görülmüştür.

Tasarının 5 nci Maddesinde; Yüksek Askerî Şûranın, bütün üyelerin katılımıyla toplanacağı gösterilmiştir. Gerçekten Şûraya intikal ettirilen konuların Silâhlı Kuvvetler yönünden önemi ve üyelerin aslî görevi ile bu konuların doğrudan doğruya ilgili olması bütün üyelerin toplantıya katılmalarını zorunlu kılmaktadır. Bu itibarla Şûra toplantılarına katılmak ihtiyarî değil mecburî tutulmuştur. Ancak toplantıya katılamayacak derecede bir özrü çıkan üyenin toplantıya bu nedenle katılamaması halinde Yüksek Askerî Şûranın toplanamaması gibi bir durumla karşılaşmaması için bu konuda Şûranın işleyişini temin edecek hükümlere madde metninde yer verilmiştir.

6 nci maddede; Genelkurmay İkinci Başkanının Yüksek Askerî Şûranın genel sekreteri olduğu Şûra, toplantılara katılacağı, ancak oy kullanamayacağı belirtilmiştir.

Yüksek Askerî Şûraya intikal edecek konuların özelliği ve bu konuların ikinci başkanın emrindeki (J) başkanlıklarınca etüdedilen işler bulunması nedeniyle ikinci başkanın Şûra genel sekreterliğini yapması işlerde sürat, kolaylık ve kadro tasarrufu sağlayacaktır.

Tasarının yedinci maddesi düzenlenirken, Askerî hiyerarşi yönünden bir askerın kendinden kıdemli, veya emsali ile kendi hakkında söz ve oy sahibi olmasının sakıncaları gözönünde bulundurulmuştur.

8 neı madede; Yüksek Askerî Şûra toplantılarının gizli olduğu görüşmelerin ve alınan kararların açıklanması ve yayınlanmasının prensibolarak yasak olduğu belirtilmiş, açıklamanın hangi hallerde yapılacağı gösterilmiştir. Yüksek Askerî Şûrada konuşulan konuların özelliği böyle bir hüküm getirilmesini gerektirmiştir.

Tasarının 9 neu maddesinde; Yüksek Askerî Şûranın yönetim ve çalışma usulleri ile, genel sekreterliğin her türlü iş ve işlemlerinin Yüksek Askerî Şûraca kabul edilecek bir içtüzükle düzenleneceği belirtilmiştir. Gerçekten Şûra genel sekreterliğinin idarî faaliyetlerinin nasıl yürütüleceği, Şûranın yönetimi, görüşme ve kararların alınma usulleri gibi Yüksek Askerî Şûranın işlemleri ile ilgili faaliyetlerin Yüksek Askerî Şûraca kabul edilecek bir içtüzükle düzenlenmesini gerektirmektedir.

10 neu madde, yürürlükten kaldırılan kanunları göstermektedir.

Tasarının 11 ve 12 nei maddeleri yürürlük ve yürütme ile ilgilidir.

Millî Savunma Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/667

Karar No. : 17

7 . 6 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Yüksek Askerî Şûranın kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Gerek tasarının gerekçesinde arz ve izah olunan hususlar ve gerekse temsilcilerin verdikleri mütemmin malûmata göre :

22 . 4 . 1925 gün ve 636 sayılı Şûrayı Askerînin Teşkilât ve Vezaifi hakkındaki Kanun 45 seneyi aşan bir süreden beri tatbik edilmiş olmasına rağmen çeşitli nedenlerle Yüksek Askerî Şûranın kuruluş gayesine uygun olarak görev yapmasını tam anlamıyla karşılayacak bir kanun hüviyetinin kalmamış olması sebebiyle bu kanunun yerine kaim olmak üzere yeni bir tasarı hazırlanmıştır.

1961 tarihli Anayasamızın bazı maddelerini değiştiren 334 sayılı Kanunun 110 neu maddesine istinaden; 1324 sayılı Kanunla Genelkurmay Başkanının görev ve yetkileri, 1325 sayılı Kanunla Millî Savunma Bakanının görev yetki ve vazifeleri düzenlenmiş, Anayasamızın 111 nei maddesine istinaden de 129 sayılı Millî Güvenlik Kurulu Kanunu ile Yüksek Askerî Şûraya ait görevlerden bir kısmı Millî Güvenlik Kuruluna verilmiştir.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 38, 49 ve 59 neu maddeleri ile albay ve general - amirallerin yükselmeleri ve general - amiral kadrolarının tespiti ve emeklilikleri konularında Yüksek Askerî Şûraya görevler verilmiş bulunmaktadır.

357 sayılı Askerî Hâkimler ve Askerî Savcılar Kanununun 2 nei maddesinde Silâhlı Kuvvetlerimizde askerî hâkim ve savcı ihtiyaçlarının hangi kaynaklardan sağlanacağı derpiş edilmiş ve bu kaynaklardan hangisinden ne şekilde faydalanılacağı Yüksek Askerî Şûranın mütalâası alınarak Millî Savunma Bakanlığınca tespit edileceği belirtilmiştir.

Netiçe olarak :

- Anayasamızın 110 ve 111 nei maddelerinin amir hükmü,
- Yarım asra yaklaşan bir süre sonra kanun dilinin düzeltilmesi gereği,
- Bazı zorunluluklar icabı,

d) İstişarî organ vasfının yanında karar organı da olması.

Dolayısıyla Yüksek Askerî Şûranın Kuruluş ve görevleri Kanununun yeniden tedvini gerekli görüldüğünden Millî Savunma Bakanlığına hazırlanıp Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 10 : 5 . 1972 tarihinde kararlaştırılıp Yüksek Başkanlığa Komisyonumuza tevdi buyurulan tasarımların tümü prensibolarak kabul edildikten sonra maddelerin tetkikine geçilmiştir.

Tasarımın 1. neî ve 2. neî maddeleri Komisyonumuzca uygun mütalâa olunarak aynen kabul edilmiştir.

Görevler matrabı altındaki tasarımların 3. neî maddesi Yüksek Askerî Şûranın görevleri sayılırken (a) fıkrasında (Genelkurmay Başkanlığına hazırlanan askerî stratejik konseptin tespiti ve gerektiğinde yeniden gözden geçirilmesi hususlarında görüş bildirmek) hükmünü getirmiştir. Bu ibaredeki (konsept) dilimize girmiş bir İngilizce kelime olmasına rağmen Komisyonumuzca kanun diline yaraşır görülmediğinden yerine «ana fikir» birleşik kelimesi konmuş, (e) fıkrasında Yüksek Askerî Şûranın görevleri arasında; (Silâhlı Kuvvetlerle ilgili olup önemli görülen kanun, tüzük ve yönetmelik taslaklarını incelemek) olduğu belirtilmiştir. Komisyonumuz sadece incelemeyi yeterli görmediğinden fıkrayı (inceleyip görüş bildirmek) şeklinde düzeltilmiş ve madde bu değişikliklerle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarımın 4, 5 ve 6. neî maddeleri Komisyonumuzca yerinde görülerek aynen kabul edilmiştir. Ancak; toplantı zamanı ve yeri matrabı altındaki tasarımların 4. neî maddesinin ikinci fıkrasında (Başbakanın görüşü alınarak; toplantının zamanı, yeri ve gündemi Genelkurmay Başkanı tarafından tespit edileceği) bildirilmiştir. Bu fıkradaki (yer) kelimesinin mekan olarak anlaşılması gerekir, mahal değildir ve bu toplantı mutlaka Ankara'da toplanacaktır. 1. neî maddedeki yalnız barış zamanında görev yapmak üzere Başkent'te Yüksek Askerî Şûra kurulmuştur hükmüne paralel olarak. Bir yanlış anlaşılmaya sebebiyet vermemek ve tefsire gitmeye lüzum kalmaması için değişiklik gerekçesinde bu hususun belirtilmesi Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Kıdemsizlerin toplantıya katılmaması matrabı altındaki tasarımların 7. neî maddesi; Yüksek Askerî Şûra üyeleri kendilerinden kıdemli veya eşidi olan general ve amirellerin yükselme veya emeklilikleri ile ilgili konularda toplantılara katılamaz hükmünü getirirken Şûra üyelerinin kendileri hakkındaki emeklilik ve terfi ile ilgili hususlarda toplantılara katılmaması gerekmektedir. Tasarımda sehven unutulduğu kamsına varan Komisyonumuz metindeki (kendilerinden) kelimesinden evvel (kendileri,) kelimesini madde metnine ithal etmiş ve madde bu şekilde Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarımın 8 ve 9. neî maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan kanunları gösteren tasarımların 10. neî maddesinde bir tabı hatası olarak (5490) şeklinde yer alan Kanunun numarasının esasen «5400» olması gerektiğinden bu şekilde düzeltilmiş ve bu değişikliklerle madde Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarımın yürürlük ve yürütme maddeleri olan 11 ve 12. neî maddeler Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözeü	Kâtip	
Bursa	Samsun	Kastamonu	Bingöl
M. Tanyar	İ. Kılıç	H. Tosyalı	M. Bilgin
Çankırı	Giresun	İstanbul	İstanbul
H. Dağlı	H. İpeki	O. Kabıbay	S. Orkunt
	Maraş	Ordu	Van
	Z. Kürşad	F. Güley	F. Türkoğlu

İmzada bulunamadı

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/667
Karar No. : 165

17 . 6 . 1972

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (Yüksek Askerî Şûranın Kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı), Millî Savunma ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Kurtuluş Savaşını müteakıp, Türk Devletinin yurt savunmasının esaslarını, gücünü ve asrın teknolojisini de gözönünde tutarak her zaman kuvvetli bulundurulması için gerek subay ve eratin talim ve terbiyesi ile hizada, sefere hazırlanmasını ve gerekse silâh, araç ve gereçle donatılması hususunda kararlar tespitini sağlamak üzere 22 . 4 . 1925 tarihli ve 636 sayılı Kanunla (Şûrayı Askerî Kanunu) bir Askerî Şûra teşkil edilerek görevleri tespit edilmişti.

Uzun süre yürürlükte kalan bu Kanun, 1961 Anayasamızın getirdiği esaslara uygun olarak görevlerini yeteri kadar ifa edemez duruma gelmiştir. Çünkü 22 . 4 . 1925 tarihli ve 636 sayılı Kanunla görevleri belirtilmiş bulunan Askerî Şûranın görevlerinin bir kısmı, Anayasamızın Millî Savunma başlıklı 110 neu ve Millî Güvenlik Kurulu başlıklı 111 neji maddesinde belirtilen kuruluşlara verilmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla, yeni Anayasamızın hükümleri muvacesinde kısmen görevleri başka kuruluşlara devredilen ve kısmen de yeni çıkarılan kanunlarla bazı görevler ilâve edilen Askerî Şûranın bu durumlar karşısında yeniden düzenlenmesi gerekeceği cihetle, hazırlanmış bulunan (Yüksek Askerî Şûranın Kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun tasarısı) Komisyonumuza yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Komisyonumuza, tasarının, 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11 ve 12 nci maddeleri tasarıda olduğu gibi aynen kabul edilmiştir.

Millî Savunma Komisyonununun 3 nevi maddesinin (a) ve (c) bentlerinde yapmış olduğu değişikliklerden (c) bendi aynen,

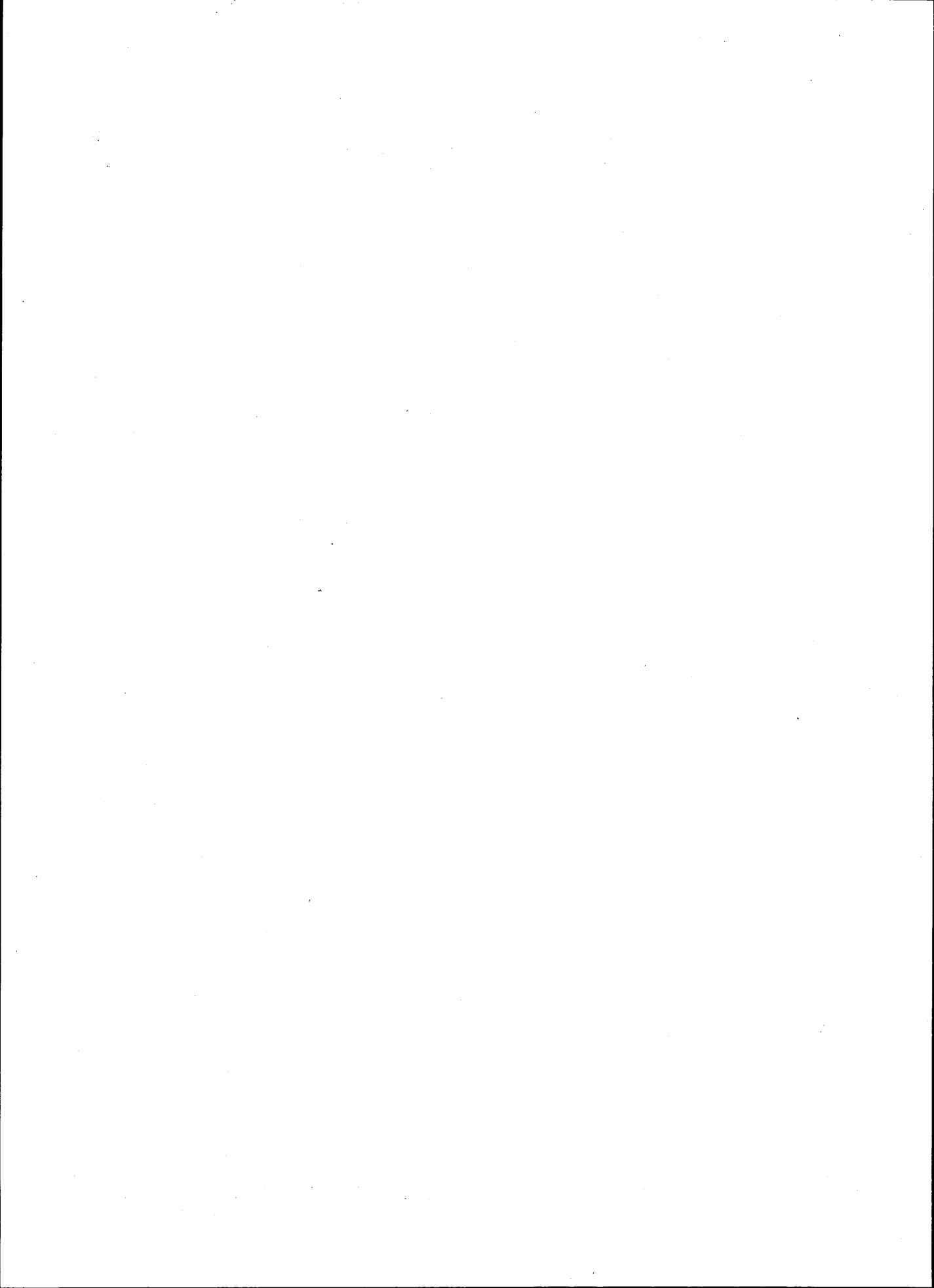
(a) bendindeki (stratejik anafikir) değişikliği ise, beynelmîlî bir terim olması sebebiyle (stratejik konseptin) olarak kalmasının daha uygun olacağı gerekçesiyle tasarıdaki şeklinin muhafaza edilmek suretiyle değiştirerek,

7 ve 10 neu maddelerde Millî Savunma Komisyonununun yaptığı değişikliklere uyularak aynen kabul edilmiştir.

Bu kanun tasarısı, Anayasamızın çıkarılmasını öngördüğü kanunlar meyanında bulunması gerekçesiyle, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi kararlaştırılmıştır.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Balıkesir <i>C. Bilgehan</i>	Başkanvekili Niğde <i>N. Çerezci</i>	Sözcü Ankara <i>M. K. Yılmaz</i>
Kâtip Malatya <i>A. Karaaslan</i>	Afyon Karahisar <i>H. Hamamcıoğlu</i>	Amasya <i>S. Aygün</i>
Ankara <i>H. Balan</i>	Aydın N. Montese İmzada bulunamadı	Bolu H. İ. Cop İmzada bulunamadı
Diyarbakır <i>S. Savcı</i>	Hatay <i>H. Özkan</i>	İçel <i>C. Okyayuz</i>
Konya <i>N. Kalaycıoğlu</i>	Manisa <i>H. Okçu</i>	Sakarya N. Bayar İmzada bulunamadı
	Zonguldak K. Nedimoğlu İmzada bulunamadı	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yüksek Askerî Şûranın kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı

Kuruluş :

MADDE 1. — Yalnız barış zamanında görev yapmak üzere Başkent'te Yüksek Askerî Şûra kurulmuştur.

Başkan ve üyeler :

MADDE 2. — Yüksek Askerî Şûranın üyeleri; Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Millî Savunma Bakanı, Kuvvet Komutanları, Ordu Komutanları (Deniz ve Hava Kuvvetlerinde eşidi komutanlar), Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Donanma Komutanı ile Yüksek Askerî Şûra üyeliğine atanan orgeneral ve oramirallerdir.

Jandarma Genel Komutanlığı ile ilgili konularda, Jandarma Genel Komutanı da üye olarak Yüksek Askerî Şûra toplantılarına katılır. Yüksek Askerî Şûranın Başkanlığını Başbakan, Başbakanın bulunmadığı zamanlarda Genelkurmay Başkanı yapar.

Görevler :

MADDE 3. — Yüksek Askerî Şûra'nın görevleri şunlardır :

- a) Genelkurmay Başkanlığınca hazırlanan askerî stratejik konseptin tespiti ve gerektiğinde yeniden gözden geçirilmesi hususlarında görüş bildirmek;
- b) Silâhlı Kuvvetlerin anaprogram ve hedefleri ile ilgili konularda görüş bildirmek;
- c) Silâhlı Kuvvetlerle ilgili olup önemli görülen kanun, tüzük ve yönetmelik taslaklarını incelemek;
- d) Başbakan, Genelkurmay Başkanı veya Millî Savunma Bakanının lüzum gördükleri halde Silâhlı Kuvvetlerle ilgili diğer konular hakkında görüş bildirmek;
- e) Diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

Toplantı zamanı ve yeri :

MADDE 4. — Yüksek Askerî Şûra her yılın Şubat ve Ağustos aylarında olağan olarak toplanır. Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve Millî Savunma Bakanının istemi üzerine de ayrıca toplanabilir.

Başbakanın görüşü alınarak; toplantının zamanı, yeri ve gündemi Genelkurmay Başkanı tarafından tespit edilir.

Toplantı çokluğu ve oylama : ;

MADDE 5. — Yüksek Askerî Şûra, bütün üyelerin katılması ile toplanır. Ancak özrü olanlar toplantıya katılamayacaklarını (toplantı gününden önce) Şûra Genel Sekreterine bildirirler.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Yüksek Askerî Şûranın kuruluş ve görevleri
hakkında kanun tasarısı

Kuruluş :

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonomuzca aynen kabul edilmiştir.

Başkan ve üyeler :

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonomuzca aynen kabul edilmiştir.

Görevler :

MADDE 3. — Yüksek Askerî Şûranın görevleri şunlardır :

a) Genelkurmay Başkanlığınca hazırlanan askerî stratejik anafikrin tespiti ve gerektiğinde yeniden gözden geçirilmesi hususlarında görüş bildirmek;

b) Silâhlı Kuvvetlerin anaprogram ve hedefleri ile ilgili konularda görüş bildirmek;

c) Silâhlı Kuvvetlerle ilgili olup önemli görülen kanun, tüzük ve yönetmelik taslaklarını inceleyip görüş bildirmek;

d) Başbakan, Genelkurmay Başkanı veya Millî Savunma Bakanının lüzum gördükleri hallerde Silâhlı Kuvvetlerle ilgili diğer konular hakkında görüş bildirmek;

e) Diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

Toplantı zamanı ve yeri :

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi Komisyonomuzca aynen kabul edilmiştir.

Toplantı çokluğu ve oylama :

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi Komisyonomuzca aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

Yüksek Askerî Şûranın kuruluş ve görevleri
hakkında kanun tasarısı

Kuruluş :

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başkan ve üyeler :

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Görevler :

MADDE 3. — Yüksek Askerî Şûranın görevleri şunlardır :

a) Genelkurmay Başkanlığınca hazırlanan askerî stratejik konseptinin tespiti ve gerektiğinde yeniden gözden geçirilmesi hususlarında görüş bildirmek;

b) Silâhlı Kuvvetlerin anaprogram ve hedefleri ile ilgili konularda görüş bildirmek;

c) Silâhlı Kuvvetlerle ilgili olup önemli görülen kanun, tüzük ve yönetmelik taslaklarını inceleyip görüş bildirmek;

d) Başbakan, Genelkurmay Başkanı veya Millî Savunma Bakanının lüzum gördükleri hallerde Silâhlı Kuvvetlerle ilgili diğer konular hakkında görüş bildirmek;

e) Diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

Toplantı zamanı ve yeri :

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı çokluğu ve oylama :

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 702)

(Hükümetin teklifi)

Kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Oylarda eşitlik halinde Başkanın katıldığı tarafın oyları geçerli sayılır. Oylama işlemi aksine bir karar alınmadıkça açık olarak yapılır.

Toplantıya katılamayan üyeler, gündemdeki konular hakkında, görüşlerini yazılı olarak bildirebilirler.

Genel sekreterlik :

MADDE 6. — Genelkurmay ikinci Başkanı Yüksek Askerî Şûranın Genel Sekreteridir. Toplantılara katılır. Ancak oy kullanamaz.

Kıdemsizlerin toplantıya katılamaması :

MADDE 7. — Yüksek Askerî Şûra üyeleri; kendilerinden kıdemli veya eşidi olan general ve amirallerin yükselme veya emeklilikleri ile ilgili konularda toplantılara katılamazlar.

Kararların gizliliği :

MADDE 8. — Yüksek Askerî Şûra toplantıları gizli olarak yapılır. Görüşmelerin ve alınan kararların açıklanması veya yayınlanması yasaktır. Ancak açıklanmasına Yüksek Askerî Şûranın kararıyla müsaade edilen konular Genel Sekreterlik aracılığı ile yayınlanır.

Yüksek Askerî Şûrada görüşülen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile alınan kararların gizliliğinin ne şekilde ve ne zaman kaldırılacağı içtüzükte gösterilir.

Yönetim :

MADDE 9. — Yüksek Askerî Şûranın yönetimi, çalışma usulleri, Genel Sekreterliğin her türlü iş ve işlemleri Yüksek Askerî Şûraca kabul edilecek bir içtüzükle düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar :

MADDE 10. — Şûrayı Askerinin Teşkilât ve Vezâifi hakkındaki 22 . 4 . 1341 tarihli ve 636 sayılı Kanun ile bu kanunun 2, 3 ve 4 ncü maddelerini değiştiren 2136 ve 5490 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük :

MADDE 11. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Millî Savunma Komisyonunun değiştirişi

Bütçe Plan Komisyonunun değiştirişi

Genel sekreterlik :

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kıdemsizlerin toplantıya katılamaması :

MADDE 7. — Yüksek Askerî Şûra üyeleri; kendileri, kendilerinden kıdemli veya eşidi olan general ve amirallerin yükselme veya emeklilikleri ile ilgili konularda toplantılara katılmazlar.

Kararların gizliliği :

MADDE 8. — Tasarının 8 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yönetim :

MADDE 9. — Tasarının 9 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar :

MADDE 10. — Şûrayı Askerinin Teşkilât ve Vezaifi hakkındaki 22 . 4 . 1341 tarihli ve 636 sayılı Kanun ile bu kanunun 2, 3 ve 4 ncü maddelerini değiştiren 2136 ve 5400 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük :

MADDE 11. — Tasarının 11 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel sekreterlik :

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kıdemsizlerin toplantıya katılamaması :

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonunun 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kararların gizliliği :

MADDE 8. — Tasarının 8 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yönetim :

MADDE 9. — Tasarının 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar :

MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonunun 10 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 11. — Tasarının 11 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Yürütme :

MADDE 12. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

10 . 5 . 1972

Başbakan V. <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı <i>A. İ. Göğüş</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Öztrak</i>	Adalet Bakanı V. <i>İ. Öztrak</i>	Millî Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı <i>Ü. H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>S. N. Ergin</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>İ. Arar</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>C. Aykan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>M. O. Dikmen</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sa. ve Tekno. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>N. Devres</i>
Tu. ve Ta. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Bingöl</i>	Köy İşleri Bakanı <i>N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>S. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Karaküçük</i>			

Millî Savunma Komisyonunun değiştirişi

Yürütme :

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plan Komisyonunun değiştirişi

Yürütme :

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

